WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 171. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 25-го ЛИПНЯ 1951. No. 171. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 25, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ТРУМАН ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ

Вашингтон, 23 липня.—Президент Труман заявив Конґресові, що виникає потреба збільшити збройні сили країни понад теперішню кількість трьох з половиною мільйонів вояків армії, фльоти й повітряних силах „з уваги на світові події" і не зважаючи на те, чи в Кореї настане перемир'я, чи ні. Теперішні збройні ділянки мають три мільйони людей, отже бракує ще пів мільйона до повної сили. Кількість вояків в армії майже осягнена, а повітряні сили мають ще дійти до повних 95 боєвих груп. Фльота повинна мати 810,000 офіцерів і моряків до 30 червня 1952 р. Щодо зброї і воєнних засобів, фльота має до того чаву дістати три нові воєнні кораблі, 27 літаконосців, 19 кружляків, 248 нищивників і 880 помічних суден для закладання підводних мін і інших цілей.

През. Труман сказав це у піврічному звіті Ради Економічних Дорадників, переданому Конґресові. У звіті президент наатврував „екстремістів", які домагаються повної контролі цін або цілковитого її занехання. Наводячи думки економічних дорадників, Труман каже, що видатки на озброєння незабаром швидко зростуть. За теперішніми обрахунками видатки на озброєння сягають 35 біліонів річно, а в майбутньому вони зростуть до 50 біліонів річно. У 1952 році вони дійдуть до 65 біліонів долярів. Вже найближчих місяців з виростом теперішньої програми будови літаків, зброї, танків і інших воєнних засобів, місячні видатки зростуть до цілого біліона долярів. З уваги на це Труман відновив своє домагання ухвалити нові податки на суму десять біліонів дол., що їх палата скоротила до 7.2 біліони. Податки потрібні для припинення інфляції доляра, пригадав президент.

НЕЗАБАРОМ ПОДОРОЖЧАЄ ОДЯГ

Вашингтон. — Бюро Стабілізації Цін скасувало „замороження цін" на одяги, яке тривало вже 23 дні. Знесення обмеження цін на одяг потягне за собою підвищення цін на інші вироби, як от взуття, полотна й інші подібні предмети, включамчи й машини для домашнього вжитку. Список обіймає 75,000 предметів. Ціна на пляшку соди підскочить до шости центів.

● **Приятелі сен. Роберта А. Тефта** приспішують його, щоб він заявив, чи кандидує на становище президента ЗДА за наступних виборів. Він каже, що ще не рішений.

400 ПАРАШУТИСТІВ „ВІДТЯЛИ" ВАШИНҐТОН

Ґамбріллс, у стейті Мериленд. —Посилена сотня 11 повітряної дивізії виконала удаваний напад з повітря, щоб відтяти столицю від комунікацій на схід, в напрямі міста Балтимор. Сотня скинула 400 парашутистів з 12 літаків марки Сі-46, поділених на групи по три літаки. Наперед злітали на землю що 15 хвилин по сім „промощувачів шляхів", які організували групи парашутистів для походу вперед. Провідник чет, сержант Ґлінн Голл кликав по радіо літаки до „ставання в ряд", парашутисти зіскакували по 16 за кожним разом. Вправи виконані при дуже гарній погоді, чистому небі та слабім подуві вітру. Парашутисти скакали на район фарми морської академії у віддалі 6 миль на південь від Балтимору.

ПЕРЕВОЗОВА ЮНІЯ ВИКЛЮЧАЄ СТРАЙК НА ДВА З ПОЛОВИНОЮ РОКІВ

Ню Йорк. — Рада Транспортації і представники робітничих організацій, які працюють при міській перевозовій системі, остаточно договорилися виключити страйк до 31 грудня 1953 р. Робітники дістануть 40 годин праці на тиждень, одначе мають зробити таку роботу, яку вони виконували тепер за 44 години. Умову мають підписати три юнії. На випадок непорозумінь юнії погоджуються вдатися наперед до спеціяльної Перевозової Комісії, складеної посадником міста. вирішення цієї комісії має бути остаточне. Нова платня видаватиметься з 1 жовтня 1951 р., а коли робітник не встигне до чуєї наладнати праці, то йому залишається можливість зробити це до 1 січня 1952 р. і за цей час він дістане окрему нагороду в вигляді „бонусу".

НЕБЕЗПЕКА ЧЕРВОНОГО САБОТАЖУ НА ВИПАДОК ВІЙНИ

Вашингтон. — Комісія неамериканських діянь палати репрезентантів дістала попередження, що на випадок війни з Росією повстане можливість большевицького саботажу в таких розмірах, що його не вдасться взяти під контролю. „У нашій країні заходить небезпека від малих здисциплінованих і сфанатизованих груп, складених з членів Комуністичної партії" — твердив Герберт А. Филбрик, який з доручення Федерального Слідчого Бюра працював як тайний аґент серед комуністів упродовж дев'яти років у Бостані, а опісля став свідком у процесі проти комуністичної верхівки в Ню Йорку. На теперішньому переслуханні в комісії неамериканських діянь він ствердив, що комуністи склали точну програму просякання в промислові підприємства, як це було в часі другої світової війни в цілій країні. Знаючи цю програму, Филбрик перший довідався про виріб машин для ракетових літаків у фабриці Дженерал Електрик в місцевості Лінн, у стейті Массачусетс. Тоді призначено вісім комуністів для „колонізації" фабрики. Один з таких „сколонізованих" комуністів сказав йому опісля, що він щасливий з висліду своєї праці, яка мала на меті обсадити комуністами цілу фабрику. Така „колонізація" йшла тоді по промислових підприємствах цілої країни.

В АМЕРИЦІ

● **Записував подробиці з своїх розмов кожного дня** небіжчик адмірал Форрест П. Шерман, і тому не важко буде прослідити його працю у передсмертних днях в Европі. Про це повідомив столицю його прибічник, кап. Айра Г. Аонн.

● **Коміриик забив господаря дому** у Вітієр, в Каліфорнії, за те, що той домагався приглушення радієвого апарату. Застрелена також жінка власника дому, Отілля Гарсія.

● **Критичні заввагн про Росію, як ворожо наставлену до неросійських національностей,** помістив у недільнім виданні щоденника Ню Йорк Таймс Семюел Л. Шарп. Це професор міжнародних відносин в Американському Університеті у Вашинґтоні, який між ін. написав студію „Нова Конституція в Совєтській Сфері". Він радить не перебільшувати значення ворожнечі неросійських народів до Росії.

● **Д-р Г. Г. Свеґар,** що проживає в Каліфорнії і колись написав книжку „По Америці", запрошений в члени „Гілди Американських Письменників" у Голивуді. Гілда це духовий творець американської фільмової продукції.

● **Закрито останній тартак з цілої низки великих тартаків** в північній околиці стейту Мишиґен. Ім'я підприємства: Дй Бей де Нюркет Компані. Упродовж свого існування від 1881 р. тартак „перемолов" два біліони стіп дерева, зрізаного з 200,000 акрів власного лісу в Гаявата Нешенел Форест між озерами Мишиґен і Сопіріор.

Дослідча Програма При Фонді Вільної Росії

Ню Йорк. — Д-р Филип Мослі, завідатель фонду Вільної Росії (Free Russia Fund, 542 Fifth Avenue, New York City) повідомляє, що фонд відкрив нову ділянку, а саме Дослідчу Програму СССР. Д-р Мослі, теперішній директор Російського Інституту в Колумбійському університеті, буде теж директором нової організації. За засадами Фонду Вільної Росії Дослідна Програма буде роздавати допомогу для наукових усіх підсовєтських національностей, щоб вони могли пристосуватися до американського способу життя. Крім студій над політичною, економічною і адміністраційною ділянками совєтської системи, які будуть проводитись у Ню Йорку, Дослідна Програма СССР дасть нагоду використати ще кілька десятків совєтських вигнанців також у американських університетах та інститутах. Александер Далін (син Давида Даліна) наймелнований товаришем директора Дослідної Програми. Хвилева адреса нової організації така: The Research Program on the USSR, 425 West 117th St., New York City.

ЧЛЕНИ АЛІЯНТСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ, щорадять з комуністичною делеґацією в справі перемир'я в Кореї (зліва направо): ген. Л. Крейджі, ген. Вилйємс Ноколс і віце-адмірал Чарлз Турнер Джой.

СЕНАТОРИ ПОПЕРЕДЖУЮТЬ ПРО ВАЖЛИВУ КРИЗУ ЗА КІЛЬКА ТИЖНІВ

Вашингтон. — Після двохтижневої поїздки до Европи, група сенаторів (сім членів комісії закордонних відносин), повернулась до столиці з пересторогою, що нам треба приспішити взаємну оборону проти комуністичної аґресії. Сенатори мають під своєю контролею фонд на вісім з половиною біліонів, призначений на військову й економічну допомогу европейським країнам. Вони відвідали Великобританію, Францію, Німеччину, Грецію, Італію, Еспанію й Туреччину, а також відбули конференцію з ген. Двайтом Д. Айзенгавером, верховним командувачем країн з Атлантійського Пакту, та розмовляли з головами держав й іншими високопоставленими особами і зібрали на нараду американських послів з Бельгії, Данії, Люксембурґу, Нідерляндів, Норвеґії й Портуґалії. Вони склали писаний звіт для сенатської комісії, а для преси подали комунікат, в якому між ін. сказано: „Наша подорож переконала нас про серйозний стан і про потребу важливих рішень, які мусить зробити Америка впродовж кількох тижнів.

В ПАРТІЇ ПРАЦІ ПОПИРАЮТЬ ПОЛІТИКУ БЕВЕНА

Лондон. — Енюрік Бевен, лівий член Партії Праці, що покинув місце в уряді, продовжує атакувати збросння Британії та її союз зі Злученими Державами. Минулої неділі говорив він на вічу в Марров ін Форнес проти „американського верховодства", гостро критикував американсько-еспанське зближення та казав, що „Великій Британії нема потреби приймати духовий і моральний провід Злучених Держав". Та грубо помилявся б той, хто думав би, що Бевен єдиний та що немає таких, які поділяли б його думки. Якраз тепер, коли укладають програму на конференцію Партії Праці, яка має відбутись в жовтні, виявилось, що Бевин має в партії багато приклонників, які є проти дальшого збросння і проти аліянсу зі Злученими Державами. З 37 резолюцій, які надіслали з місць відділи Партії Праці, тільки одна попирає програму збросння уряду, але й та була проти запропонованого урядом розподілу тягарів оборони. Багато резолюцій заявлялося проти американських впливів на британську політику, зокрема в справі збросння Німеччини і договору з Японією. Деякі взивали уряд до відтягнення британських військ з Кореї, натиску в Об'єднаних Націях на те, щоби був допущений до цеї установи червоний Китай, а ще інші домагались, щоб Британія виступила з Атлантійського Пакту. Усі ці резолюції опубліковані.

ГАШЕМИТИ НА ПОХОРОНІ АБДУЛЛИ

Амман (Йордан). — Вбитого минулої п'ятниці в Єрусалимі йорданського короля Абдуллу ховано серед плачу вояків його славного Арабського Леґіону та в присутності найвищих представників королівської гашемитської династії, як теж різних мохамеданських країн та європейських. Найстаршого сина Абдулли, принца Таллала, не було, а був тільки реґент, другий син, принц Наїф. Прибув теж реґент Іраку. Навіть в часі похорону можна було завважити велике напруження, спричинене атентатом на Абдуллу. Військо обсадило всі шляхи і треба було мати спеціяльний дозвіл на участь у похороні. Ховали Абдуллу по магомеданськи, по приписам Корана. В часі похорону дзвонили у християнських церквах в Єрусалимі та Вефлеємі.

ПОМЕР КАРДИНАЛ АДАМ СТЕФАН САПЄГА

У Кракові на 84-му році життя помер Кардинал Адам Сапєга. Це був останній кардинал за залізною заслоною. Він був відомий своїм протестом проти порушення большевиками конкордату, який він після війни підписав з ними.

КОМУНІСТИ ОБСТОЮЮТЬ ВИМОГУ ВІДТЯГНЕННЯ УСІХ ВІЙСЬК

Токіо. — Делеґація Об'єднаних Націй, призначена для переговорів у справі перемир'я в Кореї, відбувши наради з ген. Ріджвеєм, відіхала до Каесонґ в надії, що переговори будуть продовжатись у середу. Але надії, щоб з тих нарад вийшло щось путнього слабі, як брати під увагу те, що голосить комуністичне радіо зі столиці Північної Кореї Пйонґґанґу. Виходило б, що комуністична делеґація буде знову домагатись, щоби були відтягнені якнайскорше усі чужинецькі війська з Кореї Знову становище аліянтської делеґації таке, що вона на це не погодиться і цеї проблеми, як політичної, обговорювати не буде. Делеґація заявила це ще в суботу, підкресляючи, що немає причини переривати наради в цій справі, бо щодо цього ніяка зміна не зайде. Ген. Ріджвей настроєний дуже песимістично. Комуністичне радіо почало знову атакувати Злучені Держави. Мовляв, вони не погоджуються на відтягнення чужинецьких військ, бо хочуть задержати для себе військові бази в Південній Кореї. У всякому випадку справи маються так, що продовжування нарад залежить цілковито від комуністів. Аліянтська делеґація жде на їх слово. Комуністичне радіо пробує теж впливати ще й на вояків різних країн, заповідаючи, що комуністична делеґація змагає до того, щоб всі вони на Різдво вже були дома. Боєва активність продовжується на цілому фронті, що довгий на 100 миль. Бої ведуться біля міст Кумсонґ, на захід від Каесонґ та в тих місцях, де стоять канадійські частини на західно-центральному фронті.

НАРАДИ НАД АТЛАНТІЙСЬКОЮ АРМІЄЮ

Париж. — Конференція Европейської Армії, яка відбуває свою сесію, вже виготовила проєкт понаднаціональної европейської оборонної організації, завданням якої буде виставити понаднаціональну армію, що стоятиме під одним прапором. В проєкті вміщені вимоги 5 европейських держав, що мали б дати вояків до цеї армії. Головні учасники Конференції це представники Франції, Західної Німеччини, Італії, Бельгії і Люксембурґу, а обсерваторів вислали такі країни: Злучені Держави, Канада, Нідерланди, Норвегія, Данія і Портуґалія, як члени Атлантійського Пакту. Генерал Айзенгавер, начальний командир аліянтських військ в Европі, є за таку понаднаціональну европейську армію і він, як заповідають, матиме в цій справі останнє слово. Згідно з пляном, Европа має бути боронена об'єднаною континентальною армією, побільшеною британською та американською арміями, а всі армії під проводом ген. Айзенгавера. Принципово усі погоджуються на таку армію, але є ще деякі спірні точки відносно німецької участи в цій армії, які видвигає Франція, як й інші. Проєкт Конференції буде предложений урядам усіх заінтересованих держав для дальших студій.

ГІТЛЕР ПОБОРЮВАВ НЕ РОСІЮ І НЕ БОЛЬШЕВИЗМ

Франкфурт. — „Застольні розмови Гітлера у Головній Квартирі 1941-1942" — під таким заголовком вийшов том матеріялів (на 400 стор.), який містить розмови і виклади Гітлера перед його близькими співробітниками. Це не ділові, оперативні розмови, а виклади „вождя" про засади його політики і світогляду, які мали стати наукою для майбутніх вождів Третього Райху. На пропозицію Бормана ці розмови Гітлера стенографувалися за згодою „вождя". З цих розмов видно, що Гітлер — це невдаха, що провалився через ряд своїх помилок, а страховинною і потвора, яка не могла мати іншого кінця, як мала. Винародовлення всіх сусідніх націй — була його холодно обрахована мета. Для нього не було головною метою знищити большевизм чи російську імперію. Свою місію він бачив у тому, щоб дати свій власний карб „надлюдини" і „наднації". Тому він нищив поневолені російським большевизмом народи більше ніж саму Росію і большевизм. Упорядчик книжки — д-р Ріттер; — вийшла вона, як перший том документарних матеріялів під маркою Німецького Інституту Історії Націонал-соціялістичного періоду, що ним керує професор Гойс — президент Західної Німеччини.

ПОМЕР НА ВИГНАННІ „ГЕРОЙ ВЕРДЕНУ" МАРШАЛ ПЕТЕН

Париж. — На малім атлантійськім острові Іль Д'Йє, помер у віллі минулого понеділка бувший маршал Анрі Філіп Петен, обожуваний цілою Францією в часі першої світової війни і по ній як „Герой Вердену" за свій славний провід обороною цієї твердині перед німцями, які, хоча понесли при облозі величезні втрати, Верденy, що лежить на стратегічному шляху до Парижу, таки не здобули. Невдачу, яку німці потерпіли під Верденом, завважила багато на їх остаточній прогрі. Авторитет Петена, що від цього часу піднімався у Франції до небувалих висот, почав одначе підупадати, як він в часі другої світової війни став на чолі французького уряду в Віші і почав накладати з Гітлером, не бачучи іншого виходу для своєї країни та бажаючи їй защадити нової руїни, ще гіршої від тої, якої вона зазнала в часі першої світової війни. Не є теж ніякою тайною, що президент Рузвелт висилав своїх емісарів до Віші, а зокрема адм. Лігайя, приятеля Петена, щоб дістати потрібні йому інформації. Коли потім, по війні, головно під натиском лівих, проголошено його за коляборацію з німцями „зрадником", а суд засудив на кару смерти, яку з приводу старого віку замінено на досмертну тюрму, Лігай виступив з публічною обороною особистої чесноти і патріотизму Петена. Недавно президент Франції замінив кару досмертної тюрми на перебування у французькім військовім шпиталі. Та Петен, років 95, уже від квітня боровся зі смертю і не було можливости його перевезти до Франції. Поховають його на місцевім малім цвинтарі між британськими вояками, що там спочивають, якщо уряд не дасть іншого зарядження. Його дружина, яка була з ним на вигнанні, та родина поховають його в уніформі маршала і з усіми найвищими відзнаками, якими його свого часу обдарила Франція. Префект департаменту Венде, під який зарядом є острів, заповів, що на гробі буде такий напис: „Анрі Філіп Петен, без професії". Та ледве чи так станеться, бо в Франції підняли голос в обороні Петена кардинали та члени Академії й інші визначні особи, щоб його поховати близько Вердену, де є пам'ятник, присвячений героям Вердену. Останнє слово в цій справі має уряд, що знайшовся з приводу цього в неґлегкім становищі. Комуністична газета помістила фотографію Петена, як витається з Гітлером, а інші газети проголосили, що помер „Маршал Петен".

АНРІ ФІЛІП ПЕТЕН

ЮГОСЛАВІЯ ПРОТИ ПРОМОВИ МОЛОТОВА

Белград. — Белградське радіо передало відповідь на промову Вячеслава Молотова, виголошену в Варшаві, якою він заповів скорий кінець „фашистської диктатури Тіта". Відповідь стверджує, що промова совєтського заступника прем'єра з загрозою для світового миру і заповіддю ще гіршого поневолення сателітських країн. Коли ж йдеться про заповідь упадку режиму Тіта, то таких погроз, кажеться у відповіді, було за останні три роки дуже багато і вони тільки вказують на безсильність совєтських провідників, зокрема Сталіна і Молотова, які хотіли б залякати сателітів, щоб котрийсь з них не пішов слідами Югославії. Відповідь нагадує брехні Сталіна про те, що Захід перший почав озброїтись та що сателіти загрожені мілітаризмом західних держав. Так склалося, що Югославії довелось відповідати Молотову в такому часі, коли до цеї країни прибув американський сенатор Брайен МекМегон, демократ з Конетикат, що мав мати побачення з Тітом. Сенатор є членом Сенатської комісії для закордонних справ. Він хоче довідатись з першого джерела що буде з дальшою військовою допомогою, яку Югославія хотіла б дістати від Злучених Держав.

В СВІТІ

● **Сім військових суден ЗДА** — прибули з „візитою доброї волі" на вісім днів до Істамбулу. Серед них є також важкі крейсери.

● **Японці допоможуть Пакістанові** кредитами, капітальним устаткуванням і технічними кадрами, — сказав у Карачі голова японської індустріяльної місії до цієї країни.

● **Американський пароплав** із зерном для Індії зударився в Суецькій Затоці з данським вантажним пароплавом, дістав пробоїну і втратив частину вантажу.

● **Першу совєтську візу** для виїзду до Ізраеля одержала після 3-ох років чекання 73-літня п. Лернер з Черновиць. 1948 р. вона написала листа до Сталіна, щоб пустив її до свого сина в Палестину.

● **Широку підтримку поглядам** Бевана виявляє попередній порядок денний конеренції лейбористської партії, що має відбутися у жовтні ц. р. Беван вимагає відсунути потреби оборони на другий плян перед матеріяльними потребами населення і закидає урядові велику залежність його від політики ЗДА.

● **Арґентина походжується** допустити 400 фільмів із Злучених Держав. Арґентинський уряд два роки не давав на це своєї згоди.

● **Державна підтримка** католицьких шкіл у Франції — головне „яблуко незгоди", що утруднює Рене Майєрові формування нового кабінету міністрів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну дареси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВБИВСТВО, ЩО НАГАДУЄ САРАЄВО

Сьогодні ще ніхто не може передбачити наслідків цієї події, що скоїлась минулої п'ятниці в арабській частині Єрусалиму перед мечетом Омара, до якого вступав йорданський король Абдулла, щоб помолитись на гробі свого батька. Атентат у такому для кожного мохаммеданина місці та ще на прямого нащадка самого Мохаммеда — це неабияка подія у мохаммеданськім світі. Тим більше, що й атентату допустився мохаммеданин, єрусалимський кравець, Мустафа Ашу, член націоналістично - терористичної арабської організації, тісно зв'язаної з єрусалимським великим муфті, Амир Ель Гуссейні, непримиримим ворогом Абдулли, який тепер перебуває в Каїрі, в Єгипті.

Незалежне королівство Йордану створила властиво Англія. Якби не її грошеві річні дотації, воно не могло б втриматись, але Абдулла був потрібний Англії, як її вірний союзник на Середньому Сході. Не зважаючи на своє мале і вбоге королівство, що має малощо більше як мільйон мешканців, здебільша кочовничих арабів, столиця Абдулли, Амман в Трансйорданії, була центром великих арабських мрій та його особистих амбіцій, змагаючих до об'єднання усіх арабських країн (крім Єгипту) під гашемидською династією. Покищо він задовольнявся пляном т. зв. „Великої Сирії". З тої причини не мав він симпатій до Ізраїля як самостійної держави і його Арабський Леґіон вів з ним війну та захопив старий Єрусалим, де саме зустріла його тепер смерть.

Як реаліст у політиці, Абдулла погодився з Ізраїлем, але це ще більше насторожило проти нього арабських націоналістів. Та найбільше ворогів мав він через свою спілку з Англією. Правда, араби таки дійсно подивляли його дипломатичний хист і престиж на Середньому Сході, але рівночасно його й ненавиділи, вважаючи Британію за найбільшого ворога Великої Арабії, до якої змагають арабські націоналісти. До того амбіцію на провід у такому пан-арабському русі має віддавна Єгипет із своєю королівською фуадською династією, яка нерадо споглядає на гашемитів, підтримуваних Британією.

Питання хто має засісти на йорданськім престолі в Аммані, також складне. Англія підтримує другого сина Абдулли, принца Наїфа, який продовжує пробритійську політику свого батька. Але правно повинен би засісти на престолі неприхильний до Англії найстарший син, принц Таляль. З цього приводу Єгипет, який постійно підкопує престиж Британії серед арабів, зокрема при допомозі Арабської Ліґи, яка має осідок у Каїро, буде напевно снувати тепер нові інтриґи, щоб тільки далі шкодити Британії.

Так воно виглядає на Середнім Сході. Не так давно вбито там іранського прем'єра Размару, а всього кілька днів тому вбито в Аммані, столиці Абдулли, теж і міністра закордонних справ Лібанону. Дехто зв'язує ці атентати з совєтською пропаґандою, чи добачує кремлівську руку таки в тих самих убивствах. Чи так воно справді — важко сказати, хоч легко догадуватись. Зате одне певне, що хаос, який твориться на Середньому Сході, відповідає повністю інтересам Москви і вона єдина витягне з нього великі користі. На нову заверюху там тепер не важко хоча б тому, що може розгорнутись боротьба за наслідство Абдулли, підтримувана ворогами Британії. До того погіршилось також становище Ізраїля, бо він по смерти Абдулли, виставлений тепер на нову небезпеку з боку арабського націоналізму, який готов знову розпочати з ним війну. Тому саме теперішні події на Середньому Сході так дуже нагадують нам атентат у Сараєві 1914 року та ту світову пожежу, яка з нього розгорілась.

Закон проти беззаконня

Американське відношення до підривної комуністичної колони увійде в історію як один з найбільших американських парадоксів. Тут бо ще до недавнього часу закон стояв на сторожі беззаконня. Американська Конституція і все великодушне американське законодавство були зловживані комуністами в найбільш ганебний спосіб на захист і оборону злочинної комуністичної діяльности. Покликуючись на закони про свободу думки, слова і організації, комуністи робили все можливе, щоб ці закони знищити, змагаючи до встановлення комуністичної диктатури в країні. Зловживаючи закони про свободу праці і робітничих організацій, комуністи намагались вживати ці організації до заведення рабовласництва, яке існує в Совєтському Союзі. Коротко, всі охоронювані законом незрівняні американські вольності вони зловживали на те, щоб ці вольності заперечити і знищити.

Щойно в останніх часах, коли комуністичне беззаконня почало вдаряти в самі основи традиційного ладу в країні та в її безпеку, коли коштом довгого часу, великого труду і мільйонів долярів розкрито та виявлено публічній опінії цілу злочинність підривної роботи комуністичної п'ятої колони, коли комуністична нахабність досягнула вершка в шпигунстві та викраданні вітальних таємниць американської оборони, в її саботажах та вкінці в одвертій зрадницькій заяві комуністичних п'ятиколонних вождів, що на випадок совєтського нападу на Злучені Держави комуністи допомагатимуть напасникові, американці почали думати і робити практичні заходи проти такого „законного зрадництва". Основою в тих заходах став конституційний закон проти проповідування і организування насильного повалення уряду Злучених Держав.

Потверджений Верховним Судом засуд 11 членів Центрального Комітету комуністичної партії в Америці визнав посередньо злочинність комуністичної партії в цьому напрямку. Проте, партія формально ще не поставлена поза законом, що автоматично кваліфікувало б злочином приналежність до неї. Поминаючи факт, що місцева комуністична п'ята колона вже більше ніж заслужила собі на те, щоб її як цілість поставити поза законом та законом переслідувати, американці воліють обходити це бічними дорогами та насамперед ізолювати злочин в його теперішньому злочинному середовищі. До цих заходів треба зарахувати й постанову робітничого закону Тефта-Гартлі, яка вимагає від провідників робітничих організацій присяги, що вони не належать до комуністичної партії.

Початково навіть ця дуже ліберальна протикомуністична постанова була предметом великих суперечностей в публічній опінії. Американці не люблять щонебудь „забороняти", хочби ця заборона була в їхньому найвищому інтересі. Тому то й закон Тефта-Гартлі став одним з головних арґументів у внутрішньо-політичних змаганнях Демократичної і Республіканської партій і навіть вважалося, що завдяки обіцянкам відкликати цей закон Демократична партія перемогла в останніх виборах на президента країни.

Від того часу наступили й під цим оглядом радикальні зміни. Після встановлення дальших фактів комуністичних злочинів, сьогодні вже навіть сама демократична адміністрація, що обіцяла відкликати закон Тефта-Гартлі, рекомендує Конґресові його поширення і загострення відносно комуністів. Генеральний прокуратор МекҐрат звернувся з проханням, щоби Конґрес загострив вимогу протикомуністичної присяги юнійних провідників, ставлячи це передумовою їхнього визнання Краєвою Радою Робітничих Відносин.

Згідно з дотеперішніми постановами закону Тефта-Гартлі, від юнійних провідників вимагалося присяги, що вони не належать до комуністичної партії. Комуністи обходили цей закон простим способом: вони формально „виступали" з партії на той час, як мали складати присягу і справа була „полагоджена". Генеральний прокуратор тепер домагається, щоби текст присяги доповнити в той спосіб, що дана особа не тільки „тепер не належить" до партії та „не вірить і не проповідує" її підривних цілей, але не була членом теж впродовж останніх 12 місяців, не вірила і не проповідувала в тому часі її підривних цілей, ані не піддержувала її та зв'язаних з нею організацій.

На ці зміни в наставленні демократичної адміністрації вплинула без сумніву публічна опінія, яка сама щораз більше домагається загострення законів проти комуністичного беззаконня. Доказом того міг послужити хочби факт, що Тефт, автор закону з проти - комуністичною постановою, був вибраний минулого року знову сенатором переважаючою більшістю голосів в стейті Огайо, в тому теж і робітничими голосами. Це доказує, що власне американський робітник пізнав величезну загрозу для його добробуту і вольностей з боку комуністичної диктатури і тому домагається відповідної законної охорони. Треба сподіватись, що уряд і в майбутньому винесе з цього дальші практичні заключення та подбає про законодавство, яке остаточно і цілком припинило б не тільки „законне беззаконня" комуністичної п'ятої колони, але створило відповідну законну базу для боротьби проти комуністичної зради в усіх її проявах.

Критична оцінка чеської політики

Між чеською та словацькою еміґрацією в Европі та в Америці є різні напрями, що стоять у гострому противенстві. Найбільші зв'язки в світі і впливи має група „чехословацька". Це — прихильники пок. президента Чехословаччини Бенеша. Окремо стоїть словацька група, що має сильні організації в Америці, і невеличка чеська група під проводом ген. Прхали в Лондоні.

Ці всі групи неоднаково дивляться на будучність тієї країни, що має назву Чехословаччина. Відомо, що „чехословацької" нації на світі нема. Є два окремі народи: чехи і словаки. Словаки ще за першої світової війни уявляли собі зв'язок з чехами на основах широкої автономії. Про це словаки в Америці договорилися були з чехами за першої світової війни в Пітсбурґу. Але словаки не мали автономії в межах Чехословацької республіки.

Тільки в 1938 р. мусіла Прага піти назустріч домаганням великої більшости словацького народу і визнала автономні права для Словаччини. Але події в той час розвивалися так швидко, що Чехословаччина, під натиском Гітлера розпалася. Німецьке військо захопило Чехію 15 березня 1939 р., Словаччина одночасно проголосила свою самостійність.

Відомо, які наміри мав Гітлер щодо інших народів. Однак, треба визнати, що словаки вміли використати для себе тодішню ситуацію: під проводом католицької партії Глинки словакам удалося забезпечити для себе деяку можливість вільного розвитку, без явного вмішування Німеччини. Порівняно з іншими народами тодішньої Европи, словаки пережили і війну без великих потрясень. Могли розвиватися культурно, харчування населення було задовільне. Словацька інтеліґенція, позбувшися чеських урядовців, які раніше опановували державний апарат у Словаччині, знайшла собі працю на рідній землі і не мусіла еміґрувати з свого краю.

Невдоволення між словаками викликав щойно натиск Гітлера на уряд: словаки мусіли взяти участь у війні проти СССР від р. 1941. Словаки бачили, як німецькі нацисти нищили інші народи, і їх брав страх, що після німецької перемоги прийде кінець і для словаків. Ці настрої використав уряд Чехословаччини на еміґрації під проводом Бенеша та комуністична пропаґанда. В 1944 р.восени на Словаччині вибухло повстання проти Німеччини, з допомогою Сов. Союзу. На Словаччину прийшло совєтське військо, а за ним і чехословацький уряд Бенеша. Так відновлено Чехословаччину, при чім до уряду прийнято також комуністів. Прага. мусіла визнати однак широкі автономні права для Словаччини.

Братання з комуністичною Москвою тривало недовго, тільки до лютого 1948 року. В тім місяці комуністи захопили владу в свої руки, Бенеш мусів уступити президентство комуністові Ґотвальдові. На еміґрацію прийшли „чехословаки", які нещасливо пробували „коляборувати" з комуністами.

Їх противники роблять їм закид зовсім справедливий, що демократія у Чехословаччині по другій світовій війні була зраджена провідними чеськими і словацькими демократами. Адже ж у відновленій Чехословаччині дозволені були тільки 4 партії, при чім як „демократична" партія визнана була також і комуністична. Ще в час війни чеська група ген. Прхали в Лондоні виступала проти совєтофільської політики Бенеша, але на це Бенеш і його прихильники не звертали ніякої уваги. Тепер група Прхали ставить під гостру критику всю політику чехословацьких урядів і пером талановитого журналіста Боріна висуває новий плян упорядкування відносини між чехами і словаками, як самостійних держав. Борін атакує малий імперіялізм — польський, чеський і інших народів Середньої Европи, уважає цей дрібний імперіялізм за поміч для Сов. Росії, бо через роз'єднання народів може над ними легко панувати комуністична Москва. Борін видає тепер у Лондоні свій журнал „Правда" також англійською мовою і в ньому подає багато цікавого матеріялу і для нас — українців. Зосібна Борін критикує рішення уряду Бенеша, що звелів вигнати з Чехословаччини всіх німців, навіть тих, що збройно боролися проти Гітлера і його політики. Борін за порозуміння чехів з німцями, також уважає, що Німеччину треба притягнути до активної оборони перед московським імперіялізмом. Голос критики традиційної чеської політики ще слабий. Однак ця критика необхідна. Дрібний імперіялізм сидить у серцях більшости чеських еміґрантів і досі. Ще й досі чехи мріють про їх панування на Карпатській Україні („Подкарпатска Рус"), як поляки надіються на відновлення кордонів Польщі з 1939 р.

Б. І.

В. Несторович

Світова організація УМСА і українці

II.

Всі ми певні, що ситуація в світі зміниться і що також в Україні залопочуть національні прапори та з'являться всі можливості, що їх дає демократичний лад.

І саме тоді важні будуть для нас організації світового маштабу, які зможуть подати нам помічну руку в затяжному процесі оздоровлення нації — реконвалесцента, в піднесенні з руїни. Коли б коштом напр. Американської Імки станули в Києві й у Львові тільки такі величаві будинки, модерно вивіновані в усе потрібне для молоді, як станули коштом її у Варшаві і в Кракові, то вже і це не було б без значіння для зруйнованої України. А поміч Світової й Амер. Імки могла би бути дуже різнородна. Згадаймо скільки фахової й красної літератури видала Імка м. ін. у польській і російській мовах, скільки цінного спортового приладдя, одягу, взуття, музичних інструментів, тощо, роздарувала вона, скільки молоді помогла врятувати від деморалізації своїми засобами, що втримували в гармонії „тіло, душу і розум". І ні „Пластові" чи СУМ-ові чи іншим демократичним організаціям молоді це не буде конкуренція, бо роботи буде безліч. А Імка, не вважаючи на її інтернаціональний характер, є національно такою, який склад її членів. Те саме і з релігією. Імка ніколи не пробувала наприклад, полякам накидати протестантизму і польська Імка була наскрізь національна і католицька. Це нас упевнює, що не тільки в православній східній Україні, але і в західній, де католицька Церква буде по давньому панівною Церквою, діяльність Імки матиме об'єктивну змогу існувати і діяти.

Американець, Пол Сапер, творець і довголітній генер. директор Імки в Польщі, у тільки що виданій книжці про Польщу заходом „Пол Сапер Миморіял Фанд", пише, що завжди твердо стояв на становищі, що Імка у Польщі мусить бути католицька, бо майже всі поляки католики. А сам він був протестантом. (До речі: комун. уряд у Польщі зліквідував Імку. Так само комуністи в ЧСР довели там Імку до повного упадку).

Вважаємо доцільним, щоб поважна кількість українців, що були активними членами Імки, не відчужувались від неї на еміґрації. Поминаючи особисті привілеї, що їх має кожний член, Імка є тереном зустрічей, корисних також для української справи. При ближчому зацікавленні програмовою працею напр. Амер. Імки можемо мати згодом кадр майбутніх філдсекретерів, інструкторів фізичного виховання, управителів літніх таборів зокрема важне, щоб бувші передовики пробували в міру спроможності затримати контакт зі Світовим Комітетом і з Інтернаціональним Комітетом Імки в Ню Йорку. Думаємо, що неодно можна би цим контактом осягнути, хоч би була це покищо тільки інформація. Бо — хіба ж воно правильне, коли появляється багатий, барвистий афіш з прапорами різних народів й Україна репрезентована на ньому прапором ... У-ССР, замість національним? (Ці афіші недавно декорували чи не всі галі амер. Імок). Хіба правильне, що появилась ось книжка („Ди УМСА он Ворлд Фронтс") і там є про російську Імку ДП великий уступ написаний стилем панеґіриків, хоч відомо, що російська Імка була найслабша, а про інші ДП-Імки нема згадки? Або що Імка-Пресс видала в російській мові спогади славнозвісного русифікатора й україножера еп. Евлогія (Путь моей жизні, Париж 1947)?

Можемо з цього приводу негодувати, але це не змінить справи, якщо будемо далі стояти осторонь, не доцінюючи ваги активности в світових організаціях. Імка помагає тим, що до неї звертаються, з нею співпрацюють, бажають її мати в себе. В брошурі „2 їрс від ДП" (Дет дей олл бі ван) є згадки кап. Жмудзінського про те, як то він зустрів віз Імки і в польській армії, коли вона йшла проти УГА в 1919 р. По українській стороні тоді не було Імки. Вона нас не знала і ми її не знали.

Нам відомо, з дописів у пресі, що організований контакт з деякими Імками в терені вже є. Так напр. у Гренд Рапідс існує Клюб Об'єднання Націй при місцевій Імці і там відбуваються українські вечори заходом „Самопомочі". Як добре було би, коли б такі клюби засновано теж в інших місцевостях, бодай там, де немає „Інтернейшенел Інститют-ів". Очевидно скрізь де можна слід притягати до співпраці старих еміґрантів і їх дітей, які на терені Імки почуваються „дома", знають мову і людей.

Врешті важне є, щоб підтримати зусилля залишенців у Німеччині побудувати сильну Українську Національну Імку, бо тільки вона зможе бути членом Світової Імки. Тільки на терені Німеччини допускається існування Національних Імок з усіми привілеями. І з цього варто поробити б практичні висновки.

У. К.

ДЕБЮТ БОЛЬШЕВИКІВ У ЛЬВОВІ

2

Українці, яких у Львові було 60.000, творили тільки п'яту частину людности міста, однак, як автохтони, мали все свіжий доплив своїх людей з провінції, столицею якої був Львів, і тому заховали в собі почуття права першости в тім місті, помимо майже 600 літнього панування там поляків (1340-1939). З тої причини, хоч і чисельно слабші, були українці для львівських поляків вічним пострахом. — Доки були у Львові українці, доти поляки не могли почувати себе автохтонами в тім місті, хоч мали всю владу в своїх руках і були чисельно вдвоє сильніші, бо було їх 120.000. Але та чисельна більшість поляків теж була дуже непевна і танула як сніг на сонці, з хвилею, як бачила, що українська нація іде вгору, бо добра половина тієї більшости була українського походження. Коли у Львові були проголосили українську державу 1. листопада 1918, тоді цілі тисячі з тої більшості пригадали собі своє українське походження. Були б ми тоді втримались при владі, — польська більшість через ніч перемінилася б була в меншість. Подібне явище можна було спостерігати в Празі, яка була вже майже чисто німецьким містом, а по проголошенні чеської держави в 1918 р., стала раптом чеським містом, і т. д. Найбільше гнобило поляків те, що вони так довго у Львові панували і приготовили вже все, щоби з великою помпою святкувати в 1940 р. 600-ліття „польскосьці" Львова, а заразом 600-ліття нашої смерти, аж тут враз, у передодень того ювілею, в 1939 році, стали вони перед загрозою — втрати Львова, і то на завжди.

Позатим були поляки тим нападом Гітлера дуже засоромлені перед українцями, яких вони ще весною так висмівали, коли бачили, що з нашої Карпатської України нічого не вийшло, а самі гороїжились понад міру і триюмфували та пишались в пресі тим, як то вони відвоювали від чехів не тільки своє Заользя, але ще й Гітлерові видерли Боґумін — (Одерберґ, чисто німецьке місто, важливий залізничий вузол). Тимчасом виявилось, що вони вийшли на тім Заользю, „як Заблоцкі на мидлє", — бо прийшлось тепер віддати Гітлерові не тільки Боґумін враз з Заользям, але ще й цілу Польщу. Вони відчували це своє упокорення і неміч свого війська, від якого роїлося у Львові, дуже сильно. Бувало, що як сусідували з українцями в мешканні, то уникали не то розмови, але й побачення з ними.

Раз іще підросли вони духом, на сімнадцятий день війни, 17. вересня 1939, коли почули, що большевики перейшли границю і рушили вперед. „Ідон нам на помоц" — рознесли між собою вістку. — Станіслав Грабскі взявся до діла. Тому, що Львів стратив зв'язок з урядом у Варшаві, і що уряд той утік закордон, до Румунії, Ґрабскі створив нашвидку новий „уряд" польський у Львові, складений з нього, з проф. Домашевіча і з „українця" Янчака, університетського бібліотекаря, що був „греко-католиком" і мав, яко такий представляти в тому уряді українців. Цей тріюмвірат мав нав'язати зв'язок з большевиками і при їх помочі „визволити" Польщу від гітлерівської інвазії. Жиди, яких було у Львові 115.000 в „уряді" не фіґурували.

Тимчасом німці цілковито відтяли Львів від провінції і 18. вересня крім бомб, як кожного дня, досі, скинули ще й летючки, де інформували цивільну людність Львова, що може себе охоронити від бомб і вийти з міста, особливо жінки й діти, в сторону Винник, без ніякого страху, бо німецька армія їх перепустить і прийме їх там під свою опіку

Рівночасно через радіо, що було тоді для львовян одиноким джерелом відомостей, закликали німці польську команду міста, щоб до 20. вересня скапітулювала, інакше місто буде збомбардоване до щенту.

Ультуматум був для поляків іще більше болісний, бо людність цивільна, і то головно польська, скористала охоче з тієї пропозиції ворога й рушила лавами в сторону Винник під охорону німецького війська. Повстала траґікомічна ситуація, бо місто повне польського війська, що мало боронити людність від ворога, а тимчасом людність сама переходить під охорону ворога.

Всі мешканці Львова, без огляду на народність, мали одне спільне бажання: кінця бомбардовання! Так страшно надокучила всім та вічна тривога перед смертю від бомби, те пересиджування в темних і холодних та вогких пивницях, коли на дворі осінь така чудова, сонце так гріє, аж сьміялось! Що буде, як команда Львова не скапітулює? Втікати до Винник, чи ризикувати бомбардовання? Заки хто рішився, на одно чи друге, надійшов день 20. вересня, але ані капітуляції, ані бомбардування не було. Що сталося? Німці продовжили ультіматум до 21. вересня!

Але ж бо і 21. вересня ні капітуляції, ні бомбардування ані продовження ультіматума не було. Напруження серед людности зросло до найвищої міри, як надійшов день 22. вересня.

День цей різнився вже тим від попередніх, що від самого ранку панувала гробова тиша, не чути було ні одного стрілу, ні гуку мотору. Вулиці, як і досі, порожні, люди сиділи дома, переважно по пивницях. — Десь коло полудня радіо проголосило, що війна скінчена. Не кожний мав радіо, не кожний з тих, що мали, почув комунікат, а й з тих, що почули, не кожний його добре зрозумів. Одним словом, непевність тривала дальше, на вулицю ніхто не виходив, всі ждали, що буде.

А тимчасом на вулицях, в тих місцях, де кватирувало військо, почали зростати цілі копиці зброї і уніформів. Вибіжить бувало, з кватири кілька жовнірів, скинуть на вулицю купу крісів, плащів, багнетів і т. п., та й знову зникне. Військо польське збувалося поспішно зброї, уніформів, кидалося по квартирах за цивільним убранням.

(Продовження буде).

Дам'ян ГОРНЯТКЕВИЧ

БОГДАН ЛЕПКИЙ

(В десяті роковини смерти)

I.

Під кінець першої світової війни, коли я приїхав до Кракова, чув від своїх нових знайомих багато оповідань про проф. Богдана Лепкого. Він перебував тоді в Німеччині, де провадив дуже інтересну діяльність в таборах наших земляків із Великої України, що попали до німецького полону. Українська преса у Львові й Відні (зокрема „Вістник Союза Визволення України") поміщувала часто вістки про всесторонню культурно-освітню діяльність нашого поета, а за вистановими вікнами наших книгарень у Львові появлялися щораз то нові твори цього визначного письменника: „Під тихий вечір", перші томи його трилогії „Мазепа" й врешті Оренштайнівські видання „Творів" Шевченка, Марка Вовчка, під редакцією самого Лепкого. Справжній подив опановував кожного з нас, коли ми бачили такі прегарні плоди його праці в незавидних умовинах еміґраційного життя.

Одного дня в 1926 р. надійшла до Кракова радісна вістка, що наш поет вертається до краю. Приїздить знова — як це було до вибуху першої війни, — до Кракова, тим разом, щоби прийняти катедру української літератури на тамошньому університеті поруч таких сил, як проф. Степан Томашівський (він викладав історію України), проф. Іван Зілинський (українське мовознавство), проф. Юрій Панейко (історію права) й доц. Володимир Кубійович (географію України). Врешті здавна очікуваний гість — Богдан Лепкий приїхав: прийшов перш усього до нашої греко-катол. церкви й до місцевої читальні „Просвіти". Не знаю чому, але я уявляв собі його наче втілення його поезії, виніжненого мужчину, щонайвище середнього росту; свідомого своїх заслуг, що міг би навіть давати відчути довкіллю свою вищість. Але я помилявся: проф. Лепкий був високого росту, дуже гарні черти його лиця, високе чоло нагадувало мені живо лице [illegible]го. Попри це ані тіні самопевности, він був завжди дуже ввічливий для всіх, я не чув ніколи з його уст протекційного тону для нижче поставлених осіб. Я знав трьох таких визначних українців, що в їх вигляді поєдналися найбільше гармонійно всі духові й фізичні прикмети: це були Митрополит Шептицький, проф. Богдан Лепкий і проф. Дмитро Дорошенко.

Богдан Лепкий був не лиш одним із найбільших українських письменників, не тільки великим ученим, але був перш усього аристократом духа. Цей аристократизм випливав з його родової приналежности (він походив із старої священичої родини й являвся неначе вицвітом усього, що змогли виплекати наші галицькі приходства), якою завжди гордився й отся приналежність дала йому високу культуру. Коли я був раз у пп. Лепких з одним професором краківського університету й після цих відвідин ми оба вийшли разом, цей професор сказав захоплений до мене: „Скажіть мені, звідкіля такий чоловік узявся в Кракові!"

Великі прикмети проф. Лепкого й його дружини витворювали в їх гостинному домі в Кракові таку небуденну атмосферу, що цей дім був наче українською культурною амбасадою на Заході. Тут познайомлювалися чужинці з нашими культурними надбаннями, про які гостинний господар інформував своїх гостей якнеможна було краще. Тут бували найвизначніші наші громадяни, приходили свої й чужі письменники й мистці.

Богдан Лепкий інтересувався дуже живо всіми ділянками науки, що при його вийнятковій пам'яті приходило йому дивно легко. З природниками говорив наче фахівець — про біологію, з редакторами — з глибоким знанням про політику, та все ж таки найрадше забирав голос у справах літератури й мистецтва. Любив найбільше поезію, малярство й музику. Мало хто з українського громадянства знає, що Богдан Лепкий був спосібним малярем, а малярства не закидав аж до останніх літ. Вже як малого хлопчину манило його мистецтво.

Вперше стрінувся він зі справжнім малярем ще в Крегульці (на гал. Поділлі). Є в збірці оповідань поета про його щасливе дитинство „Казка мого життя", один прекрасний нарис про маляра німця Швуґера, який у зимовий вечір, саме напередодні св. Миколая, вступив до дому його батька в Крегульці. Малий Богдан — як кожна дитина, — сподівався приходу святого в тиху зимову ніч і коли побачив сивого дідуся з бородою (під ту пору майже кожний мистець-маляр запускав бороду); та якимсь клунком під пахвою, не мав уже ніяких сумнівів, хто загостив у їх хату. Після вечері хлопець не міг заснути, лише чекав у своєму ліжочку на гостя. Коли ж вичікування занадто довго тривало, тоді малий Богдан заглянув до сусідньої кімнати, в якій примістився Швуґер, хотів збагнути тайну „святого". І побачив дивну картину, якої тоді не міг аж ніяк зрозуміти: старий сидів перед портретом, що його намалював ще перед кількома десятками літ і — плакав. Плакав, бо відчував, що вже ніколи більше так як колись малювати не зможе: зір був зіпсований, старечі руки дрижали... Хлопчина не розумів ще тієї трагедії мистця й подумав собі тільки, що це не є напевно св. Миколай, бо справжній святий не може жити в смутках, не має причин до плачу!

Минуло від тої пори декілька літ. Родичі майбутнього поета переселилися в Бережанщину. Богдан чув від свого батька багато про Краснопущу, про тамошню церкву й її прегарний іконостас (один із найкращих на зах. Україні). З Поручина до Краснопущі шмат дороги, зокрема для малого хлопця — навпростець 7 кілометрів! Все ж таки він тим не зражувався й ходив час-до-часу ранком до Краснопущі, щоби заглянути бодай крізь дірку від ключа (коли церква після ранної відправи була зачинена) й подивитися на її чудовий іконостас. Згодом отся церква — наслідком нещасливого випадку згоріла, — остали по ній тільки недопалені рештки й — дві світлини з цього іконостасу в збірці поета.

Домашнім учителем Богдана підчас ґімназійних часів був Юліян Панькевич, пізніший наш відомий маляр. Під його проводом зачав молодий хлопець учитися рисунку й постановив — за намовою батька, записатися після матури до Академії мистецтв. Батько Богдана (о. Сильвестер, що успішно пробував своїх сил у поезії) належав до тих нечисленних вийнятків у нас, які не боялися цього, що мовляв „із мистецтва годі вижити, що малярі мусять дуже важко пробиватися крізь життя", він поставився до справи вибору звання найстаршого свого сина без упередження й з — повним зрозумінням. Як мало було тоді серед нас таких одиниць! Міжтим Богдан виявляв помітний малярський талант, про що свідчить найкраще портрет його бабуні, мальований малим хлопцем.

Після закінчення ґімназії виїхав Богдан Лепкий до Відня і там почав свої студії від Академії мистецтв. Були це часи, коли студенти першого року мусіли вчитися „штрихфірунґ'у", рисункової каліграфії, а коли врешті опанували оцю скучну техніку, могли щойно тоді рисувати й малювати дещо сміливіше. Цей вузький напрям самозрозуміло не відповідав Богданові, що рвався до лету, що хотів широко трактувати свої праці, а не стіснятися в дрібничковій техніці. Зате наражувався на закиди професора, що мистецтво „це дистинґована дама, якої не можна легковажити". Це так знеохочувало Лепкого, що він покинув після трьох місяців студій Академію й записався на філософічний факультетт університету. Все ж таки думки про малярство не покидав ніколи, сподівався почати дальшу працю на цьому полі під іншим, кращим проводом, а тимчасом заприязнився у Відні з Миколою Івасюком і під його доглядом розвивався дальше. Вони оба виїздили були згодом на літні ферії до Жукова, де переміняли одну стодолу на малярську майстерню, там малювали: „вінчання королівською короною князя Данила", при чому позували їм цілі групи селян. Богдан Лепкий хотів навіть за прикладом Івасюка присвятитися всеціло історичному малярству.

Але його життєвий шлях стелився інакше. Не кистю, а словом прийшлося йому служити красі й Рідній Землі;

СЕМЮЕЛ Д. МЕНСОН, американський ветеран російського походження, обманець, що представляв себе „урядовим посередником" в аренді державних будинків і таким способом обдурював різних людей. Жертвою його обману впали і о.о. Василіяни в Ню Йорку.

СЛІДСТВО У СПРАВІ ПОРУКИ ДЛЯ КОМУНІСТІВ

Ню Йорк. — Стейтовий департамент переслухує завідувачів фонду Конґресу Громадянських Прав, щоб виявити якою мірою порушені закони під час збирання грошей на поруку для комуністів. Книговоди фонду мали явитися на переслухання з діловими книжками, одначе книжок не принесли з собою. Тому стейт закликає їх зробити це негайно. Виявилося, що досі вжито з цього фонду $464,000 на поруки для звільнення комуністів із в'язниці. З того пропало вже $103,000, коли арештовані повтікали від ув'язнення.

● Підвишку поштових оплат першої кляси з трьох на чотири центи від одної унції ухвалила сенатська комісія. Повітряна пошта коштуватиме вісім центів, а поштова картка два центи.

● 110 офіцерів жінок наменувала команда армії для жіночих відділів, що існують під скороченою назвою „ВАК". Всі офіцери закінчили каледж.

ПРИЙМІТЬ ЩЕ ОДНУ РОДИНУ!

Ліста ч. 5.

Приблизно 5 серпня 1951 р. прийдуть до Злучених Держав на безіменні (анонімові) ашуранси Українського Американського Допомогового Комітету такі особи і родини: 155. Пиців Степан, 156. Сідовська Текля, 157. Урбаневич Марія, 158. Вакарук Кузьма, 159. Василик Катерина, Ольга, 160. Андрусишин Степан, 161. Гільчанський Іван, 162. Левко Пантелеймон, Уляна, 163. Проців Симеон, Параскевія і Чоловська Марія-Параска, 164. Радош Павло, Марія, Анна, Ольга.

Подані особи і родини не мають ні кревних, ні знайомих у Злучених Державах. Їх спонзором є американське українське громадянство, яке діє через свою організацію ЗУАДК.

Дирекція ЗУАДК прохає наших громадян, людей доброї волі і щирого серця, щоби допомогли поселити ці особи в нашій країні, приймаючи когось з поданих осіб або родин. Заяви про згоду прийняти когось із нових поданих вище іміґрантів просимо слати найпізніше до дня 1 серпня 1951 на адресу ЗУДАКомітету.

2. Закінчення іміґрації

Дирекція Злученого Українського Американського Допомогового Комітету щераз пригадує нашому громадянству, що іміґрація скитальців до Злучених Держав на підставі закону про Ді Пі закінчується з днем 31 липня 1951 р. З цим днем закінчується затвердження ашурансів Ді Пі Комісією і тому ЗУАДК буде приймати нові ашуранси, чи зголошення на анонімові ашуранси лише до дня 25. липня 1951 р. для переселення скитальців з Німеччини, Австрії й Італії та до 22. липня 1951 р. для переселення з усіх інших країн.

Звертається увагу, що це остання нагода переселення для скитальців на засадах закону про Ді Пі.

Дирекція ЗУАДК зробила усі можливі заходи, щоб дати змогу українцям, які підпадають під закон про Ді Пі, скористати з цієї останньої можливости переселитись до Злучених Держав Америки.

Якщо хтось із українських скитальців не може до цього часу (це значить до 31 липня 1951 р.) отримати ашуранс, а хоче еміґрувати до Злучених Держав, хай зголоситься ще перед цією датою (перед 31. липня 1951 р.) до американського консуляту і зложить там заяву, що ашуранс ЗУАДК для нього в дорозі.

Цю заяву, посвідчену консулятом, як теж точні дані про себе і про членів родини (прізвище, ім'я, адреса, дата і місце народження, професія) переслати негайно до централі ЗУАДК.

3. Пожертва і писанка

Проситься усіх, хто переводив збірку на писанку, чи взаґалі пожертви на переселенчу акцію ЗУАДК — переслати негайно гроші до Централі ЗУАДК. Задержка грошей і пізне проголошення списків жертводавців у пресі, спричинюють негодування жертводавців.

4 Організація переселення

Дирекція ЗУАДК просить усі наші громади, усі переселенчі осередки взятись знов до спільної гуманної праці та допомогти ЗУАДК примістити у Злучених Державах поверх 2.000 родин, які вже оформлені на анонімові ашуранси ЗУАДК і в найближчому часі будуть прибувати до Злучених Держав. Всі пожертви на цю ціль і заяви про прийняття осіб чи родин слати на адресу ЗУАДКомітету.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

Адреса:

United Ukrainian American Relief Committee, Inc.

P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

„В міцних обіймах". — Делеґації на українську декаду були зустрінуті в Москві на Київському вокзалі. Їх вітали артист Сімонов, О. Фадєєв, В. Кожевніков, Т. Хренніков і і. Кожевніков прибулим говорив: — „Добро пожалувати до нашої червоної Москви. Гаряче вітаю вас на московській землі і міцно обіймаю представників любимого братнього народу..." Делеґати з УССР, отримавши квіти, у відповідь вигукували: „Хай живе великий вождь і учитель!"

„За Сталіна тост". — Головне мотто московської декади є: „Україна — нерозривна частина СССР, молодша сестра Росії." Декада, як пише совєтська преса, подумана, як звіт мистців і письменників УССР народові, батьківщині, партії, нашому вождю і вчителю, рідному і гаряче любимому". Спеціяльно на цю нагоду котрийсь з наємних віршеклепів написав вірша, що його передаємо в невіршованій формі з уваги на брак місця: „В могутнім совєтськім союзі знайшли ми величчя своє... За Сталіна тост ми піднімемо, друзі, хто щастя народу кує! Піднімем за дружбу народів — за нашу совєтську сім'ю, за наших людей і за світло зі сходу, за партію рідну свою. Піднімемо тост за вітчизну, за серце вітчизни — Москву, за зорі Кремля — маяки комунізму, за славу її світову!"

„Передайте рідному". — Бажан, виїжджаючи на пописи до Москви, своїм обов'язком вважав опублікувати в київській пресі прощальне слово вірности. „З серцем, що б'ється радісним і святочним хвилюванням", він написав статтю, в якій висловив своє „Спасибі" за те, що „мудрі очі партії, мудрі очі Сталіна, по-батьківськи любовно і вимогливо стежать, керують і надихують кожне творче серце нашої країни" та що під тим „мудрим оком" та „в теплі братерської любови народів СССР створилася національна формою, соціялістична змістом", що „під проводом партії зформувалася возз'єднана українська соціялістична нація." Бажан почув, що „Від Тісси до Дінця з народніх уст линe співуче слово народної пісні: „Передайте рідному, що живем багато, скажіте Сталіну — батьку дорогий, ти приніс нам щастя і добу веселу, за життя щасливе дякуєм тобі..."

Інтенції московської декади — як здається — найвлучніше висловив москаль Вересєв, режисер московського театру ім. Комсомолу. Він написав: „Декада — один з проявів сталінської дружби народів, російської і української соціялістичних культур... Український марксист завжди скаже своїм робітникам: всяку можливість єднання з великоруським свідомим робітником, з його колом ідей обов'язково всіма силами треба ловити, використовувати, бо цього вимагають корінні інтереси і українського і великоруського робітничого руху."

„Пан Тадеуш" нового видання. В державному видавництві художньої літератури УССР вийшла з друку поема Адама Міцкевича „Пан Тадеуш". Переклав поему на українську мову Максим Рильський. Ілюстрації польського маляра XIX ст. Андріолі.

В Москві показували фільми виробництва кіностудій УССР. Показ відбувається в програмі декади. Демонструють „В мирні дні", „Щедре літо", „Трактористи", „Богдан Хмельницький", „Зоря над Карпатами", „Квітуча Україна", „Київ" та кольоровий фільм „В Музеї Т. Г. Шевченка".

„Мільйони томів". — За роки повоєнної сталінської п'ятирічки в Україні видано 1764 назви книг совєтської художньої літератури, загальним тиражем 38 міл. 632 тис. примірників, з того перекладів з російського — 13 міл. 798 тис. примірників. З них останніми видані такі твори: М. Стельмах „Велика рідня", роман хроніка, „Пісні братерства" — вірші совєтських поетів, А. Малишко „вибрані твори", С. Крижанівський „Весна людства".

Для учителів Дрогобицької области совєти зорганізували відпочинок. 186 учителів на це літо скеровано до санаторій Криму, Кавказу, Закавказзя, 361 до будинку відпочинку. — На екскурсії до Мічурінська, Ленінграду, П'ятигорська та Москви скерували групу 60 учителів. Для того асигновано було 350 тис. карбованців.

Погода в Україні. — Більшість днів червня в Україні панувала соняшна погода. Колгоспи всіх областей розгорнули косовицю. В північних районах багато раніше, ніж торік, розпочалося видобування торфу. На Криму окремі колгоспи повели вибіркові жнива, обмолот, а навіть почали здавати зерно.

Російський театр. — Як кожного літнього сезону, в Україну рушили на ґастролі російські театри. До Києва прибув колектив театру ім. Пушкіна з Ленінґраду, до Харкова — колектив з Москви, до інших міст — дрібніщі колективи. Театральні колективи з УССР вислано за Дон, до Сталінґраду.

Відзначилися. — Дня 9 червня великій ґрупі працівників МДБ, військ і органів МВД" — наглядачів у концтаборах, тих, що брали участь у приборканні непокірної України, які в підземелях вели допити — М. С. Гречуха видав ордени і медалі „за вислугу років та бездоганну службу" Д. Сирвнєву та Г. Шухману він вручив ордени Леніна (найвищі совєтські бойові відзначення), групі 7 опричників — ордени червоного прапора, іншій групі 7 — ордени червоної зірки, ще іншій 68 — медалі „за бойові заслуги."

(„Українська Думка")

ПРИНЦ ХУАН КАРЛЬОС, що міг би стати королем Еспанії, коли б на це згодився його батько. Генералісімус Франко є за сином, а проти батька. Він хотів би остати реґентом, поки Хуан Карльос не дійде до 30 років.

КОНФЕРЕНЦІЙНА ЗАЛЯ О.Н. ГОТОВА

Об'єднані Нації (Ню Йорк). Як наступного місяця зійдеться на нараду Рада Безпеки Об'єднаних Націй, то вона вже радитиме в новому будинку на Мангетені. Заля нарад має усі модерні вигоди, пристосовані до потреб установи, в якій радитимуть представники різних націй над найважливішими світовими проблемами. Рада Безпеки існує вже 6 років. Радила вона в різних місцях і щойно тепер матиме перманентний осідок. Перші наради відбулися в Чорч Гавз в Лондоні. В Раді мають місце представники 11 держав.

ЗАКЛИК

У СПРАВІ УЧАСТИ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В ЦИВІЛЬНІЙ ОБОРОНІ ПРОТИ ВОРОЖИХ НАПАДІВ

У Злучених Державах Америки відбуваються приготування до належної організації цивільної оборони проти ворожих летунських нападів у випадку війни. Особлива увага присвячується якнайкращому наладнанню оборони проти атомових бомб і наслідків їх вибухів. Добре підготована й наладнана оборона проти налетів ворожих літаків має для всього населення Америки першорядне значення, бо ж у гру входять життя громадян, їх добро і що найважніше, то рятункова акція для евентуальних жертв нападів.

Тому то Український Конґресовий Комітет Америки закликає всіх американських українців, як давних і тут роджених так і новоприбулих, присвятити цій справі пильну увагу та взяти участь в організації оборони. У містах, де є поважне число українців, треба зголошуватись до цивільної оборони зорганізовано та чисельно. Масова участь американських українців у організації оборони є на потребу та користь усього населення Америки і на добро американсько-української спільноти.

В митрополітальному місті Ню Йорку всі національні групи зголосили свою зорганізовану участь у цивільній обороні. Так само поступили й нюйорські українці.

Всюди треба організаційну роботу починати справно і старатись, щоби якнайбільше число українців пройшло з успіхом фаховий вишкіл.

Виконання цього відповідального й почесного завдання спадає в першу чергу на Філії та Відділи Українського Конґресового Комітету, а де їх нема, на Об'єднання місцевих організацій. При кожному відділі треба покликати до життя окремі комісії, що поведуть працю і наладнають діловий зв'язок із місцевими американськими чинниками, відповідальними за цивільну оборону, від яких отримають і необхідні інструкції.

Український Конґресовий Комітет Америки

НАФТА НА СИЦИЛІЇ — „ДРУГИЙ ІРАН"

Рим. — Нафтова криза, викликана англійсько-іранським спором, приспішила шукання за іншими джерелами нафти. Актуальности набрали розшуки в Сицилії, які ведуться при допомозі американського та британського капіталів (дві американські компанії й одна британська). Мабуть натрапили на багаті нафтові джерела, коли говориться уже про „другий Іран". Кожна з чужинецьких компаній має 250,000 акрів землі, на якій може робити розшуки. Закон не дозволяє на більшу кількість землі.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

53. Що таке американська закордонна політика?

Людям у далеких країнах — а дуже часто й нашим громадянам — американська закордонна політика може здаватись невиразною і незрозумілою. Так багато здіймається дебатів навколо неї, що часами важко зрозуміти, про що, власне, мова. Проте, іноді світло, здається, проскакує.

Американці вважають, що суперечки, які роз'єднують їх, далеко не такі важливі, як досягнення, які їх єднають.

Недавно, наслідком промов національних лідерів, американці мали нагоду почути роз'яснення про закордонну політику. Про це варто знати й поінформувати наших друзів в Европі.

У чому ж полягають її основні напрямні думки? Ми різними способами спинили совєтську агресію й небезпеку агресії, де б вона не виникала. У Греції й Туреччині ми спинили агресію військовою допомогою. У Франції та Італії ми допомогли розбити совєтські пляни економічною допомогою, що зміцнила ці країни й допомогла їм уникнути поневолення. У Німеччині ми розбили лихі заміри Совєтів знаменним встановленням повітряного шляху. Нарешті, в Кореї ми спинили агресію, з'єднавши наші сили з силами Об'єднаних Націй.

Засоби були різні, але мета була та сама. Мета була — побороти тиранію імперіялізму, що загрожував знищити волю й надії людства.

Америка спромоглася об'єднати Атлантійські нації, створити европейську армію і врятувати Західню Европу від інвазії.

Ми не радимо описувати всі ці факти в листах до друзів за залізною заслоною. Але є один факт величезного значення, який може бути відзначений.

„Американська політика" — може сказати автор листа — „це не політика одної партії чи групи. Її поділяють і підтримують обидві партії. Ми можемо сперечатись про деталі, але ми одностайні щодо головної мети. І в цій одностайності наша сила. Ми американці недавно сперечалися про усунення Мек-Артура. Було багато незгоди й сварок. Але було б помилкою тлумачити ці незгоди, як доказ браку єдности. Демократи не завжди говорять в один голос. Ми вміємо ділитись у справі стратегії, але ми об'єднані в нашій відданости свободі і в нашій рішучості зберегти її. Мета нашого народу й нашого уряду — тривалий мир у цілому світі. Якщо війна колись і надійде, вона застане американський нарід об'єднаним".

Чи може автор листа сказати щось більше своїм друзям чи родичам в Европі — щось таке, що більше з'ясує ці розходження й дебати, що американці глибоко з'єднаний нарід?

Це стаття з серії щотижневих статтей, що їх поширює тепер Загальна Рада Американської Єдности, щоб допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по цілому світі. Якщо у Вас є якісь запитання або побажання щодо того, як зробити листи закордон іще ефективнішою зброєю в поході за правду, то напишіть листа до редактора або до Загальної Ради Американської Єдности: 20 Вест 40 вул. Ню Йорк 18, Н. Й.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна!

• РОЗШУКИ •

МИКОЛУ МАЛЮЖИНСЬКОГО, що перебував в Англії, пошукує
I. KOROWYTSKY
32 Park Pl., Brooklyn 17, N. Y.
Всіх, хто знає щонебудь про нього, прошу сповістити.

З нагоди іменин, пересилаємо щирі побажання ОЛІ з КИШАКЕВИЧІВ АРОНЕЦЬ, та просимо заподати нам свою адресу.
ІРЕНА САЛУК КАЛЬБА
4026 So. 25th St., Omaha, Nebr. U.S.A.

ПОШУКУЮ Марту Бропцак з дому Колюга, Вубщанів, Зборів. — Тепер має находитися в Америці. Хто би знав про неї або сама, прошу зголоситись до: Tekla Buzan — Middleburg, N. Y.

Пошукую брата МИХАЙла ТИМКІВ і сестру МАРІЮ СТЕФАНІВ та їх дітей. Походять зі села Рогачина, повіт Бережани, Галичина. Прошу писати на адресу:
ANNA CURLEY
62 Church St., Spring Valley, N. Y.

АДМ. ЧАРЛЗ ТУРНЕР ДЖОЙ (зправа на джіпі) прислухується питанням комуністичної сторожі, на які відповідає ген. Лоренс Крейджі (стоїть). Він в дорозі до Каесонґ на наради делеґацій у справі перемир'я. Запити були чисто формальні.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МІННЕАПОЛІС, Мінн.

Вечір пам'яти поета М. Кононенка

Заходами земляків і знайомих поета полтавчан, в неділю 8-го липня в залі „Марґарет Беррі Гавз" був улаштований літературний вечір, присв'ячений пам'яті Мусія Кононенка.

Змістовну доповідь під заголовком „Творчість Мусія Кононенка на тлі епохи' 'виголосив проф. О. Корсунський.

Далі слідувало художнє читання творів поета, в якім узяли участь кращі декляматори.

З них заслуговує відзначення О. Колісниченко, як внучка поета, що продеклямувала вірш „Могила" та один розділ із досить великої поеми „Мати".

А. Щиян продеклямував „Вступ до поеми".

Всіх декляматорів було вісім осіб.

Літературний вечір пам'яти поета Мусія Кононенка справив на усіх приємне враження.

I. Г.

СКРЕНТОН, Па.

З культурного життя

З весною цього року засновано при гр. кат. церкві св. Володимира аматорський гурток, який поставив собі за завдання співпрацювати з місцевим хором та в той спосіб причинитися до оживлення українського життя в Скрентоні. Почалися проби аматорського гуртка, які тягнулися нераз пізно в ніч та в наслідок наполегливої праці, дня першого липня відбувся перший виступ аматорського гуртка і хору.

В програму вечірнього виступу ввійшли композиції відспівані хором при церкві св. Володимира під дириґентурою п. Северина Княгиницького: Воробкевича бадьоре „Задзвенімо разом браття", Гайворонського „Ой у саду", Іванова „Діброва" та „Гандзю". Публика була захоплена красою рідної пісні і щиро привітала виступ хору.

В другій частині програми аматорський гурток поставив дві комедії: Курцеби — „Свідки" і Васильченка „На перші гулі". По мистецьки відіграли свої ролі — п. Сидор свідка Івана Джаґана, п. О. Микитин свідка Семка Березу та п. Туттко Степан суддю. Гра і дикція аматорів були дуже добрі. Присутні раді були, що мали змогу побачити виступ наших аматорів, що ніде правди діти, вже довгі роки таких виступів не було, а професійні театри сюди не заїзджають. На закінчення відіграно ще жарт „На перші гулі". Гарно грали п. Мері Макар — „Олена" та п. Анна Ґулька — „Мама", які хоч тут уроджені, але добре володіють українською мовою. Виступ хору й аматорського гуртка треба завдячити взірцевій співпраці нових іміґрантів з тут родженими українцями. Щиро вітаємо цей виступ та сподіємося ,що їх буде більше.

I. Г.

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

Ліста ч. 2

(Закінчення)

НЮ ЙОРК

Олбані: І. Гаврилів $10. О. Копач $2.

Амстердам: Укр. Допомог. Комітет $30,13. Союз Українок $15. По $10: д-р П. Хрептовський, о. П. Фалько, Т. Даба, Д. Олійник, Я. Початський, Сестрицтво Преч. Діви Марії, В. Труфин з дружиною, І. Вудкевич. $:5о. Л. Долинський.

Асторія: Укр. Поступовий Клюб $50. Я. Гаврилко $25. По $10: Ю. Галущинська, Г. Яцишин, д-р І. і Н. Макаревич.

Обори: По $10: І. Чорній (стар.), Г. Гавунчак, І. Кокольський, М. Курій, І. Німець, Т. Олійник, А. Рочій.

Бабилон: По $10: М. Кісь, П. Кісь, І. Мудрий.

Бірґгемптон: І. Щербаневич $10.

Бронкс: По $10: По $10: І. Бенцаль, В. Корсун.

Бруклин: Укр. Народний Дім $110. По $25: В. Бих з дружиною, д-р С. і М. Демидчуки, Л. Івченко, К. Мортон. $20: д-р Й. Оришкевич з друж. $15: Г. Калинович. По $10: Я. Балабан, С. Цимбала, Г. Дуґляс, Ю. Федюк, Є. Голурат, Л. Гуцуляк, Н. Мерена, К. Миронюк, В. Приходько, А. Затинський. $12,50: Р. Ференцевич.

Боффало: Жіноча Громада $25. П. Тупицький $12. По $10: М. Артимович. Братство св. Миколая, д-р Ю. Янів, М. Левицький, В. Макух, С. Рудий, С. Шипилявий. $5: О. Стефанко.

Коговз: М. Пищун $15. По $10: Ю. Вачинський, В. Вереза, І. Гузар, М. Янищак, В. Коник. $5: Р. Галькевич.

Корона: М. Боднар $10.

Елмгорст: Л. Ленчук $50.

Ферпорт: В. Гладун $10.

Ґлендел: М. Овчар $10.

Ґеґемен: По $10: А. Пилипів, І. Пилипів.

Гастінґс: По $10: Н. Антошик, І. Пециляк.

Іст Мідов: М. Бобенчук $10.

Гемпстед: Відділ УКК (з Шевч. свята) $25.

Гадзон: П. Маряк $5.

Джемейка: А. Михайлович $10.

Лоренс: К. Лазорик $10.

Литл Фолс: По $10: П. Микуляк, М. Микитюк, М. Скасків. По $5: І. Погорецький, А. Поступак.

Мерей: Д-р В. Ґарбовський $10.

Ню Гайд Парк: Марія Турко $10.

Найсґера Фолльс: А. і М. Зьобровські $25.

Ліста ч. 3 (до 16 липня)

КОНЕКТИКАТ

Ню Гейвен: М. Чайківський $10.

ДЕЛЕВЕР

Вилминґтон: П. Кулінський $10.

АЙДАГО

Дікло: А. Філь $10.

ІЛЛИНОЙ

Шікаґо: Н. Филипович $10.

Пеорія: М. К. $10.

Лаґрандж-парк: По $10: М. Овчаренко, Д. Каськів.

КЕНТОКИ

Луісвил: По $10: Б. Гурко, М. Шарий.

МАССАЧУСЕТС

Бостон: М. Кісіль $10.

Брайтон: С. Казанівська і О. Казанівський по $10.

Лудлов: По $10: М. Гайовий, В. Гайовий, М. Максимів. $5: о. Д. Кульматицький.

Нортгемптон: А. Яремко й дружина $20.

МІННЕСОТА

Міннеаполіс: Е. Яворський $10.

Сейнт Пол: д-р В. Петріна $10.

МІШІҐЕН

Адріян: Д. Гапа $10.

Дітройт: По $10: д-р Н. Гнатчук, А. Кісломед.

Гемтремк: По $10: Г. Стельмах, М. Тимоць, І. Заблоцький.

МИЗУРІ

Еврека: М. Москва $10.

Ст. Луіс: М. Стефанишин (з вистави „Свекруха") $36.64. Г. Креховець $10.

НЮ ДЖЕРЗІ

Белвилл: Г. Дорошенко $10.

Джерзі Сіті: М. Мацях $25. По $10: Е. Хринь, К. Коолдій, В. Литвиненко, М. Петришин, А. Шаран, М. Шкорупа, збірка на хрестинах у пп. Островських. По $5: Г. Бура, В. Паниківський.

Нюарк: ОбВУА — Від. Нюарк $50 (Фонд Петлюри). Український Центр (з Шевченківського свята) $53. По $10: М. Данчук, Ф. Ґордон, Г. Петраш, М. Стуй, Л. Савойка.

Пассейк: О. і Л. Кузики $10.

НЮ ЙОРК

Болдвинсвилл: Я. Вучай $1.

Бронкс: І. Дроздович $5.

Бруклин: Центр. Комітет Укр. Організацій $50.

Боффало: Українська Січ $25. По $10: М. Андріюк, В. Цьопик, Ю. Косовський, В. Левицький, М. Лисак, Я. Пришляк, К. Панасевич, М. Струк. По $5: М. Вурачок, О. Дядинюк, Г. Малиновський, М. Морозович, Сіяк, О. Залеський.

Гадзон: С. Кашуба $11.50.

Мінйола: А. Прадищук $10.

Ню Йорк Сіті: Дністер (361 від. УНС) $60. В. Цюпа (з похоронів бл. п. Заблоцького) $55.40. 204 від. УНС-у $50. Союз Українок Від. 1 $35. В. Комар з вінчання п. В. й М. Лавро $37. По $25: Жіночий відділ Укр. Демократичного Клюбу, М. Бурава, А. Фалдистий, В. і Стефанія Грицко, А. Яворський, М. Брунець. $20: з похорону бл. п. І. Хитрика. $16: Д. Кульчицька. $15: Ф. Матлай. По $10: д-р Р. Авдиковський, В. Білей, Р. Вілинський, І. Брунець, М. Була, М. Чіп, М. Чопик, О. Данилишин, Я. Данилишин, В. Дідик, О. Дичків, Р. і Н. Дражньовські, М. Ґерич, В. Гасій, П. Гевко, В. Хомицький (з похоронів по бл. п. Горіпному), І. Гордіюк, М. Гошовський, М. Губіцький, Г. Ясейко, Д. Яворський, П. Карановський, І. Керод, В. Кіцюк, С. Кізима, В. Комарчевський, Л. Копачинська, Ю. Кошельняк, Д. Костишин, д-р О. Котик-Степанович, Т. Котик-Степанович, Д. Коваль, В. Козак, Д. Крижанівський, М. Крижанівський, М. Кубарич, О. Куницька, М. Куницький, М. Лепкалюк, п-ні Лепкалюкова, Т. Левицький, С. Лібович, М. Лисогір, О. Литвиненко, М. Марків, С. Меуш, О. Мушкевич, І. Михайлів, Р. Миколаєвич, Т. Мирошниченко, д-р С. Никифоряк, А. Никифоряк, С. Олексин, П. Оприск, К. Пелешок, П. Пясецький, Р. Порітко, М. Прокопів, Т-во ім. Шашкевича (206 від. Провидіння), О. Пищалко, М. Пирський, К. Рогозинський, В. Салак, П. Сокальчук, Я. Сидоряк, С. Спринський, В. Свитак, С. Щур, І. Шереґа, Т. Турчин, М. Твердовський, І. Василишин, Т. Вовчина, Д. Захарченко, В. Залуський. По $5: А. Антоняк, П. Буктак, Й. Івах, В. Кучабський, З. Куровицький, Т. Павлик, В. Собенко, В. Сидор. По $2: І. Заяць.

Онтеріо: М. Чугай $10.

Норт Тонаванда: М. Середич $10.

Озон Парк: С. Василенко $10. По $5: М. Савка, П. Стахів, Я. Тесляк. По $3: І. Жатковський. По $2: М. Ворона, М. Жатковський.

Рачестер: Запорозька Січ (367 від. УНС) $25. С. Бугай $25. По $10: І. Булавинець, Н. Червінський, В. і М. Чорненькі, Т. Чорнописький, Д. Дідик, В. Дубовик, Т. Фалат, П. Фута, Г. Гаврищук, В. Гречух, В. Гусар, П. Кібкало, І. Клодзінський, А. Коба, О. Комарницький, С. Кричук, М. Кушлик, М. Лялька, Ю. Левицький, Г. Лопатка, А. Пічак, М. Пічак, Я. Погорецький, В. Попович, Р. Пристай, В. Симоні, В. Стефанович, М. Шварц, 20 від. ОДВУ, Д. Висоцький, М. Вілозір.

Скенектеді: Г. Єх $10. Б. Козинський $10.

Сиракюз: І. Лакуста $10.

Сofферн: Модест Кливак $5.

Торй: По $10: В. Харевич, В. Федусів, Е. Наболотний.

Ютіка: В. Запарнюк (писанка) $27.50 (в тому жертвували: $5: Т. Семеняк. По $2: В. Запарнюк, В. Величко. По $1: Т. Богдан, М. Кучера, С. Мельник, С. Стецура, З. Воднарчук, О. Глодзінський, Б. Кізин, І. Чорний, О. Томич, М. Кознарський, В. Бурсан, Ю. Купчик, І. Тарнавський, М. Худяк.

Водервлит: Т. Яхвяк $20.

Вестборі: А. Колпистянський $10. М. Дереш $5.

Вайтстон: Т. Яремко $10.

Йонкерс: Збірка на вінчанні пп. Борковських $27.25. По $10: д-р Р. Борковський, Й. Дудар, С. Гель, Д. Глушко, Т. Гомжа, О. Іванюк, В. Іванюк, С. Коцибала, В. Мудрий, В. Сава. $2: І. Лаґрiда.

НОРТ ДАКОТА

Біч: В. Мельник $10.

Білфилд: о. Д. Савка $10.

Вилтон: о.В. Грабець $10.

Ukrainian Congress Committee of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 8, N. Y.

Отсим повідомляємо наших приятелів і знайомих, що дня 9. квітня 1951 заснув в Бозі по короткій а тяжкій недузі наш Найдорощий Муж і Батько

ВАСИЛЬ ЯЦУЛЬЧАК

управитель шкіл долинського і стрийського повітів. Похорон відбувся з погребового заведення дня 12 квітня 1951 в Ню Бронсвік, Н. Дж.

Полишені в смутку ДРУЖИНА і СИН.

ТАРЗАН, ч. 2638. Розлука др узів

IN A CLEARING, THE MASTODONS SET THEM DOWN. THEY SEEMED TO UNDERSTAND AS TARZAN SPOKE SOFTLY TO THEM, FOR—

TOUCHING HIM GENTLY WITH HIS TRUNK, THE BULL TURNED, PRESENTLY, AND, TRUMPETING SOFTLY, LED HIS FAMILY BACK UP THE TRAIL.

"GREAT SCOTT!" FRANKLIN SAID, "LOOK THERE!"

На одній галявині мастадонти зсадили їх на землю. Здавалось, що слони розуміли, коли Тарзан ніжно говорив до них. Бо, — торкнувши його лагідно своїм хоботом, слон несподівано відвернувся і, м'яко трублячи, повів свою родину стежкою назад.

„Боже, Твоя сила!" сказав Френклін. „Дивіться туди!"